

Književstvo.

— „**Poezije**“. Založil Josip Pagliaruzzi-Krilan. I. zvezek. V Gorici 1887. Založil Anton Klodič-Sabladoski. Natisnila Hilarijanska Tiskarna. Mehkovezane 1 glđ.; lično v platno vezane 1 glđ. 50 kr. Dobivajo se pri knjigarji Wokulatu v Gorici in pri sestrah ranjkega pesnika (Marija in Adela Pagliaruzzi, Via St. Antonio, 4, v Gorici. „Ljublj. Zvon“ piše mej drugim o teh poezijah: „Prvi zvezek zbranih spisov Pagliaruzzijevih obseza samó prvo polovico njegovih liričnih in pripovednih pesmij; drugi zvezek nam prinese njegove spise v prozi in tretji nam podá drugo polovico njegovih poezij. Dasiravno na podlogi tega prvega zvezka ni še možno pregledati in oceniti vsega književnega delovanja Pagliaruzzijevega, in nam bode celotno sliko njegovo podati šele takrat, ko bodemo vso literarno ostalino njegovo imeli v rokah, vendar nam že tudi ta, prvi, zvezek njegovih „Poezij“ podaje najznačajnejše črte njegovega pesniškega bitja. Neki posebno dobredejen elegičen ton prevéva prve, najmlajše pesmi njegove. Pesnik ni še ukusil sadú spoznanja, vendar vé, koliko trpí človek, rodni mu brat in ne veseli, ne mika ga svet. Duša njegova hrepení po domači vasi, po lepem zelenem polji, po prijaznih gorah in glasnih vodah. „Da tukaj bi živel in spal nekđaj“, to so mu „edine želje“. Pesnik je pravi gorski sin, in te čute svoje lepo izraža v pesmih „Srcu“, „Slovó“ in „Na planine!“ V to domotožnost, v to željo po tihem srečnem „gorskem kotu“ se vriva globoka žalost zaradi smrti predrage matere. Toda žalosti njegove ne umejo ljudje, zatorej se jih ogiba. A živo mu bije srcé za teptano slovanstvo, zlasti za nesrečno rájo, in s krepkimi besedami slavi pogum slovenskih vojakov v daljni Bosni ter zavrača nasprotnike naše. Ako pa te lirične pesmi, vsaj nekatere, spominjajo nekoliko na Stritarjev in Gregorčičev vpliv, kaže se nam pesnik samostalnega umetnika v prelepih romancah in baladah svojih. Njegove balade in romance so umetni, s pravo národno poezijo navdahnjeni proizvodi in baš to jim daje v našem slovstvu stalno vrednost. Resnično, lepa knjiga so njegove „Poezije“, kakor je bila lepa duša, ki jih je porodila.“

— „**Sadjarstvo ali ovočarstvo**“. I. del. Navod k umnemu izgojevanju lepega, krepkega sadnega drevja, s posebnim ozirom na osnovo, vreditev in oskrbovanje drevesnic ljudskih šol. Spisal Rihard Dolenc, vodja deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu, Rudolfovo. Tiskal in založil J. Krajec. 1887. 71 str. Cena 70 kr., po poštni nakaznici naročena 75 kr. Knjiga ta ima naslednja poglavja: „Nekaj o sadjereji sploh. — O pomnožitvi sadje rodečih rastlin. Pomnožitev sadonosnih rastlin s semenom. Pomnožitev sadje rodečih rastlin s potaknenci. O daljnem ravnanju z dobljenimi divjakci, stratificiranim, pa ne v sejalnico posejanim semenom in s potaknenci v drevesnici. Vzgojevanje pritlikovega drevja. Za drevesnico najbolj priporočljive sorte ali vrste sadnega drevja“. Iz tega čitatelji lahko posnamejo vsebino te lične knjige, katerej so v pojasnilo pridejane tri table z mnogimi prav dobrimi podobami. Za posestnike sadjarje je v tej knjigi mnogo in jako ukovitega gradiva, zaradi tega ne dvojimo, da bodo pridno segali po njej.

— „**Nova skladba**“ izšla je pod naslovom: „Geslo: „Kar zamore, vsak storiti je dolžan“. 12 prediger za orglje ali harmonij po motivih pesnij iz „Cecilije“ zložil in častitemu gospodu Feliksu Stegnarju, c. kr. učitelju, deželnemu poslancu itd. v srčni hvaležnosti poklonil Danilo Fajgelj. Op. 26. Cena 50 kr. Tiskali in založili Blaznikovi nasledniki v Ljubljani 1887“. („*Návod*“.)

— „**Triglav**“. Slovenske pesni. Za samospjev sè spremljevanjem klavirja, uredil Ant. Foerster. Zvezek I. V Praze. Nakladatelj Fr. A. Urbanek. — Vsak prijatelj národne glasbe bode te zbirke vesel, ker mu ponuja 12 národnih napevov z jako mičnim in vsakej pesni primer-nim spremljevanjem, katero vsacemu, le kolikaj izobraženemu igralcu, ne dela težav. Vnanja oblika je elegantna, tisk razločen. Gosp. skladatelj daje tudi Čehom priliko, se seznaniti z našimi národnimi pesnimi, ker jim na vsakej strani tolmači nerazumljive izraze. — Želeli bi le, da g. Foerster nadaljuje omenjeno zbirko, katera bode čitalnicam in družinam dobro došla. Cena I. zvezku je 1 glđ. 20 kr. Udje „Glasbene Matice“ dobé ga po znižani ceni za 80 kr. pri gosp. skladatelji.

D o p i s i.

Z Dunaja. G. Josip Ciperle, tukajšnji meščanski učitelj, vrl naš rojak in sotrudnik, izvoljen je v zadnji konferenciji meščanskih učiteljev Dunajskih odbornikom stalnega odbora uč-